

ЗАВОД ЗА ВАСПИТАЊЕ ДЕЦЕ И ОМЛАДИНЕ - КЊАЖЕВАЦ

**ГОДИШЊИ ПРОГРАМ РАДА
Завода за васпитање деце и омладине – Књажевац
за 2026. годину**

.....
Књажевац, јануар 2026. године

Према Правилнику о садржини и начину израде годишњег програма рада установа социјалне заштите и на основу чл. 206 став 4. Закона о социјалној заштити, Завод за васпитање деце и омладине Књажевац израђује годишњи програм рада установе по задатој структури

УВОД

1)- Назив установе : ЗАВОД ЗА ВАСПИТАЊЕ ДЕЦЕ И ОМЛАДИНЕ

Према Уредби о мрежи установа социјалне заштите („Сл.гласник РС“бр.16/12, 12/13) назив установе за васпитање деце и омладине је Завод за васпитање деце и омладине Књажевац како је и уписано у судски регистар који се води код Привредног суда у Зајечару.

2)- ПИБ: 100631574

3)- МБ: 07127871

- ЈБКЈС: 00164

4)- Шифра делатности: 8790

5)- Адреса седишта установе: ул. Боре Станковића 62, 19350 Књажевац

6)- Одговорно лице: Весна Петровић, ВД Директора, тел.: 062/296944, 019/731332
мејл: zvm.knj.minrzs@gmail.com

7)- Подаци о лицима која спроводе програм рада:

- у делу директног рада са корисницима, лица која спроводе програм рада су васпитачи: Милена Милосављевић, Драгана Виденовић (запослена навршава 65. год. живота у фебруару 2026.год. и стиче право одласка у старосну пензију, када ће бити запослен/а други стручни радник/ца), Ивана Илић, Бонић Бранислав, Ненад Тасић, Зоран Јаневски и Данијел Јаневски.

Део програма рада спроводи и Стручни тим, кога чине: социјални радник-Радица Рајковић, психолог-Ана Маркулин Пешешки и педагог-Иван Богдановић, свако из свог делокруга рада и по описа посла из Првилника о раду.

- програм рада спроводе и административна и правна служба, као и помоћно особље у делу описа свога рада: Правник-секретар Јована Ђорђевић (дуже боловање након порођаја) и шеф рачуноводства Марија Раденковић Миленовић.

8)- Циљеви за програмску годину, могући ризици за реализацију планираних активности, као и мере за отклањање ризика:

Циљеви за програмску годину су углавном базирани на остварењу предвиђених активности Програмима рада стручних радника/сарадника у делу рада са корисницима, унапређење рада и радног окружења, као и све активности предвиђене у програму рада установе, у делу 7. Планиране програмске активности и делу 8. Планиране инвестиционе активности.

Ризици за остваривање наведених активности су недостатак финансија и делимично недостатак кадрова.

ДЕЛАТНОСТ УСТАНОВЕ

Према Закону о социјалној заштити у установи се збрињавају деца и млади који су у сукобу са родитељима, старатељима и заједницом. По важећем Статуту Завод за васпитање деце и омладине је установа социјалне заштите која обезбеђује збрињавање, васпитање, образовање и здравствену заштиту деце и омладине са поремећајима у понашању и предузима одговарајуће

мере ради спречавања у даљем нарушавању опште прихваћених друштвених норми понашања, вршењу престапа и вршењу кривичних дела.

Деца са поремећајима у понашању су деца која чине кривична и прекршајна дела, беже од куће, скитају или сличним антисоцијалним понашањем нарушавају опште прихваћена правила понашања.

Право на смештај у установу, према важећем Статуту имају деца и омладина са поремећајима у понашању узраста од 8 до 18 година основношколског узраста, која се смештају по упуту Центра за социјални рад.

У установи се реализује и судска мера упућивања у васпитну установу, у складу са посебним прописима. Меру изричу Виши судови у складу са Законом о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица.

Смештајни капацитет установе је укупно 129, од тога 32 за домски смештај и 97 за додатне услуге, с тим што празан капацитет од 97 места није реалан капацитет, није по важећим стандардима и потребама корисника. Реалан капацитет установе не би био 129 места већ 72 места, колико је и био у једној фази функционисања установе, сходно томе, надамо се да ће овај податак бити узет у обзир када се буде радила измена мреже установа.

Додатне услуге није могуће реализовати у Заводу, из разлога што њихова реализација искључиво зависи од потреба државе за одређеном услугом и из разлога што се Завод у потпуности финансира из буџета, те остале – локалне услуге не могу да се реализују у Заводу без сагласности ресорног министарства и унапред одређеног начина њиховог финансирања.

ОРГАНИЗАЦИОНА СТРУКТУРА

Према Статуту и важећем Правилнику о организацији и систематизацији послова, делатност установе се остварује кроз рад следећих служби :

1. Васпитне службе
2. Службе општих, правних и техничких послова,
3. Службе за финансијско рачуноводствене послове,

Свака од ових служби има свој делокруг рада и предвиђен потребан број запослених у служби по Правилнику о организацији и систематизацији послова, који треба да обављају послове те службе, с тим што установа има 6 радника мање у односу на систематизацију.

Стручна тела и већа која имају свој делокруг рада су :

1. Стручни колегијум ;
2. Педагошко веће /Стручно веће/;
3. Стручни тим за пријем, третман и отпуст;

У оквиру васпитне службе реализују се васпитно образовни и социјално заштитни садржаји рада у јединственом процесу ресоцијализације деце и омладине са поремећајима у понашању. У оквиру ове службе обављају се послови васпитања и ресоцијализације корисника кроз активности које имају непосредни васпитни карактер и који се посебно планирају, организују и остварују кроз: радно васпитање, физичко и здравствено васпитање, естетско васпитање, интелектуално-образовно васпитање, развијање хигијенских навик и друго,

предвиђено важећим Правилником о организацији и систематизацији послова. Васпитно образовни рад са корисницима у процесу ресоцијализације обављају: васпитачи, социјални радник, психолог, педагог и други запослени предвиђени овим правилником. Рад се организује по принципу васпитних група.

Организација стручног рада подразумева ангажовање стручних радника у реализацији васпитно-образовних и социјално заштитних садржаја рада, а обухвата и активности у организовању слободног времена деце, распоред и реализацију слободних активности, рад секција, реализацију посебних програма, дежурства и рад у време викенда и празника. Организација стручног рада има утврђене критеријуме за одређивање приоритета приликом пријема корисника, обезбеђује редовно информисање потенцијалних корисника о почетку коришћења услуге, обезбеђује кориснику или законском заступнику корисника информације у писменој форми о делокругу рада, услугама које обезбеђује, кућном реду и правилима понашања у установи, организује закључење уговора о коришћењу услуге и води прописану евиденцију и документацију за услугу коју пружа, као и о могућностима за притужбу и жалбу корисника и старатеља корисника.

Организација стручног рада се заснива на следећим принципима: остваривање постављених циљева и задатака, спроводи се преко основне васпитне јединице, васпитне групе и преко других организационих облика рада; васпитна група броји до 6 корисника; организација рада је заснована на облицима васпитног рада на ресоцијализацији личности уз примену групних и индивидуалних облика рада, при чему треба водити рачуна да процес ресоцијализације траје што краће и буде квалитетан; обезбедити сталну сарадњу са представницима Упутног органа, родитељима, школом, тужилаштвом, органима унутрашњих послова и широм околином; обезбедити праћење детета након завршеног процеса ресоцијализације; у случају индиција или сумње да постоји злоупотреба или злостављање детета потребно је хитно поступати по интерном протоколу који као посебан акт доноси установа.

Организација стручног рада установе се базира на израђеним Програмима рада свих стручних радника/сарадника и Програмима рада васпитних група, који су саставни део Програма рада установе.

Интерни тим за заштиту деце од злостављања и занемаривања оформљен је септембра 2009.год. и састаје се и интервенише уколико је неко од деце физички или психички злостављано од стране других корисника, запослених или лица ван установе, као и у другим инцидентним ситуацијама, о чему је дужан да поднесе пријаву на платформи ЧУВАМ ТЕ. Тим предлаже и доноси мере заштите за дете као и мере према ономе ко је злостављач или актер инцидентне ситуације. Када постоје потребе тим се проширује, укључују се представници полиције, Здравственог центра и Суда и тада се догађај процесуира. О спроведеном поступку Интерни тим обавештава ресорно министарство и упутни орган корисника.

Службу општих, правних и техничких послова, чине правник-секретар, у делу остваривања нормативно правних послова и помоћни радници из сектора: чишћења и одржавања објекта и дворишта, хигијене стамбеног простора корисника, одржавања гардеробе корисника, припреме и поделе хране и набавке и чувања намирница за припрему хране у складу са ХАСАП системом. У оквиру ове службе послове обављају: правник-секретар, кувар, помоћни кувар, магационер, радник на одржавању објекта, опреме и инсталација, ложач-домар-возач, радник у вешерају и спремачице.

Служба за финансијско рачуноводствене послове се бави пословима из области финансија предвиђеним делокругом рада ове службе, руководиоца ове службе је одговоран за извршење свих послова из делокруга рада.

КАДРОВСКА СТРУКТУРА

Број радника у установи одређен је решењем министарства из 2006.год. и Законом о одређивању максималног броја запослених радника из 2015.год., износи 29 радника, а стварно запослених на неодређено време је 23 радника и 1 помоћни радник-спремач, на одређено време. Мањак васпитача у односу на систематизацију утиче на тежу организацију рада и покривање радних смена, укључујући викенде, празнике и коришћење дана годишњег одмора, поготово имајући у виду категорију корисника.

Број и структура запослених

Назив радног места (пр.директор, радник, неговатељица и сл.)	Стручна спрема/об разовни профил ¹	Укупан број извршилаца		Стварно запослени према извору финансирањ ²			
		по нормат.	стварно зап.	буџет Репуб.	буџет локал. сам..	установна	РЗЗО
РУКОВОДЕЋИ РАДНИЦИ							
1. директор	ВСС	1	1	1			
СТРУЧНИ РАДНИЦИ							
1.ПСИХОЛОГ	ВСС	1	1	1			
2.СОЦ.РАДНИК	ВСС	1	1	1			
3.ПРАВНИК-СЕКРЕТАР	ВСС	1	1	1			
4.ПЕДАГОГ	ВСС	1	1	1			
5.ВАСПИТАЧ	ВСС/ ВШС	7	5	5			
6.НОЋНИ ВАСПИТАЧ	ВСС	2	2	2			
АДМИНИСТРАТИВНИ РАДНИЦИ							
1.ШЕФ РАЧУНОВОД.	ССС	1	1	1			
2.КЊИГОВ- БЛАГАЈНИК	ССС	1	1	1			
3.МАГАЦИОНЕР	ССС	1	1	1			
ТЕХНИЧКИ РАДНИЦИ							
1.РАДНИК НА ОДРЖАВ.	КВ	2	2	2			
2.ЛОЖАЧ-ДОМАР	II степ.	1	0	0			
3.КУВАР	ССС и КВ	2	2	2			

4.ПОМОЋНИ КУВАР	II степ.	2	1	1			
5.ВЕШЕРКА	ПК	2	1	1			
6.СПРЕМАЧИЦА	НК	3	2	2			
УКУПНО		29	23	23			

ОРГАНИЗАЦИЈА РАДА

Програмирање васпитно образовног рада

У Завод се збрињавају корисници у складу са Статутом установе и Правилником о пријему, третману и отпусту корисника, на захтев центара за социјални рад као упутних органа, уз достављену правно релевантну документацију прописану за пријем корисника. У складу са Мерама за отклањање неправилности у вршењу послова смештаја деце и омладине у установе социјалне заштите неопходно је и прибављено мишљење надлежног министарства о испоштованој процедури у поступку смештаја у установи социјалне заштите, а за кориснике са територије Војводине Мишљење Покрајинског секретаријата за социјалну политику, демографију и равноправност полова. На основу достављене правно релевантне документације упутног органа Тим за пријем, третман и отпуст корисника Завода у одређеном року врши пријемну процену и доноси закључак о пријему или одбијању захтева за пријем корисника у Завод, а Стручно веће на основу закључка тима доноси Одлуку о пријему или о одбијању захтева.

У установу се смештају и деца и омладина са изреченом васпитном мером упућивања у васпитну установу коју изричу Виши судови.

Пре смештаја корисника група се адекватно припрема за прихват новог корисника, а одређивање васпитне групе у коју ће корисник бити смештен, врши се на основу критеријума као што су: пол, узраст корисника и дијагностиковани проблеми, васпитно-образовни статус, психофизички статус, личне особине и способности корисника, састав, структура, динамика васпитне групе, личност васпитача, специфичне потребе корисника.

Приликом пријема се израђује почетна процена кроз коју се евидентирају постојеће потребе корисника и прецизирају активности које ће се спроводити у циљу задовољења ових потреба, адаптације, стабилизације личности, збрињавања, здравствене заштите, укључивања у образовање, организације адекватних слободних активности, активности свих стручних радника којима се коригује друштвено неприхватљиво понашање корисника и стимулише позитивно, просоцијално понашање и даје се сагласност од стране старатеља за поступање у складу са Законом о заштити података о личности. У изради ових активности учествује надлежни центар за социјални рад, Завод и сам корисник. Непосредно након пријема врши се одређивање степена подршке за корисника како би се на основу одређеног степена подршке планирале и предузимале даље активности, пружале адекватне услуге, прецизирали задаци и циљеви, сачинио индивидуални план услуга, а све у циљу заштите корисника.

Деца и млади учествују у планирању своје заштите кроз активну партиципацију приликом израде индивидуалног плана услуга и поновног прегледа плана услуга, што потврђују својим потписом (почетна процена, индивидуални план услуга, план припреме за отпуст). Током боравка у установи, деца све време активно учествују у креирању свог васпитно-образовног

развоја, комуникација са стручним радницима/сарадницима је константна и подржавајућа са уважавањем примедби и приговора како од стране корисника, тако и од запослених у установи.

С обзиром да код већине корисника постоји раскорак између календарског и образовног узраста као и отпор према похађању наставе, врши се адекватна и поступна припрема за укључивање у редовно школовање у основној школи „ Младост“ која се налази у непосредној близини Завода. За време трајања школске наставе врши се контрола похађања и извршавања школских обавеза и допунских активности, а све у циљу савладавања основних знања и редовног градива као и надокнађивања постојећих празнина у несавладаном градиву из ранијих разреда.

Све предвиђене, значајније активности као и промене у понашању корисника и други важни подаци из домена непосредне заштите деце, бележе се у лист праћења реализованих активности на заштити корисника кроз програм ЛИСУСЗ, од стране стручних радника/сарадника, васпитача и стручних радника тима, како би се поделиле важне информације о корисницима и како би се правовремено и превентивно реаговало у процесу збрињавања корисника.

Већ при самом пријему са упутним органом се разматрају могућности отпуста након завршетка процеса ресоцијализације, а три месеца пре завршетка третмана ради се интензивније у том правцу и сачињава се предлог припреме за отпуст корисника у сарадњи са центром за социјални рад у циљу адекватне припреме самог корисника као и средине за прихват истог и његово даље професионално оспособљавање и поступно осамостаљивање.

Програмирање васпитно-образовног рада на нивоу васпитне групе

Васпитни рад у 2026.год. биће реализован у оквиру пет васпитних група, четири са корисницима мушког пола и једна женска група из разлога што установа и има само 5 групних васпитача. Групе су хетерогеног састава и то у погледу узраста, нивоа стеченог знања током образовања, степену васпитне запуштености, облицима манифестације асоцијалног понашања и општим психофизичким способностима. Број корисника у групама је до 6 (шест) корисника, колико је по стандардима за ову врсту услуге.

Ресоцијализација васпитаника спроводиће се кроз васпитни рад у оквиру група. Васпитни процес организује групни васпитач уз непосредну сарадњу са стручним тимом Завода, директором Завода и стручним радницима у школи, као и свим осталим запосленима у Заводу. Васпитни рад одвијаће се плански и континуирано кроз различите облике и садржаје рада. Радиће се на томе да васпитаници у групи стекну сигурност, самосталност, самоефикасност, самопоуздање, осећање вредности, што је веома важно за ову популацију деце. Интерперсонални односи унутар групе морају бити добри како би се васпитаници осећали као да су у породици. Сваком васпитанику треба помоћи да нађе своје место у групи, да буде прихваћен онакав какав у ствари јесте. То ће бити тежак задатак пошто у групама има доста лако ментално недовољно развијене деце, као и деце са мешовитим поремећајем у области емоција и понашања. У циљу што брже и ефикасније ресоцијализације личности васпитаника потребно је обухватити све компоненте васпитања и то: морално, интелектуално, радно, естетско, физичко и здравствено васпитање. Већина васпитаника у Завод долазе са потпуно неизграђеним моралним нормама и ставовима, тј. са израженим асоцијалним понашањем у различитим облицима, па су стога и најпотребније корекције на овом плану. Рад на интелектуалном плану и плану едукације је веома важан, јер наша деца много заостају у процесу образовања и имају велике празнине у предзнању. Потребно је целе године радити на усвајању правилног односа према школи и школским обавезама. Естетско васпитање такође је важно у формирању целокупне личности васпитаника. Потребно је развијати правилан однос према личној и хигијени животног простора која је

углавном на ниском степену развоја код већине васпитаника. У оквиру здравственог статуса потребно је перманентно указивати на штетност разних навика и болести, као што су пушење, алкохол, злоупотреба психоактивних супстанци.

У раду са децом користиће се следеће методе: помоћ и подршка при адаптацији, психосоцијална помоћ и подршка, саветовање, индивидуални, индивидуализовани и групни рад, уверавање и адекватно усмеравање, навикавање, подстицање и мотивација за усвајањем прихватљивих облика понашања, ублажавање неприхватљивог понашања и негативних манифестација у понашању и метода такмичења. Према насталој ситуацији у раду са васпитаницима користиће се разна средства за васпитно деловање: давање савета, мотивационе технике, терапија игром и радна терапија. Као јака стимулативна мера користиће се превасходно похвала, а по потреби и рестриктивна мера која ће на кориснике деловати позитивно. Циљ васпитања ове деце је мењање неприхватљивих навика односно ставова и схватања, усвајање друштвено прихватљивог понашања уз настојање да се врате у нормалан породични, школски и уопште друштвени живот и постану корисни чланови наше заједнице.

Да би се поменути циљеви постигли у васпитању користиће се следеће форме и садржаји рада са васпитаницима:

1. Групни рад;
2. Индивидуални рад;
3. Рад на побољшању успеха у учењу;
4. Организовање слободних активности и разонода васпитаника у слободно време;
5. Сарадња са школом, центрима и породицом.

1. Групни рад

Групни васпитач поставиће циљеве ресоцијализације, одредиће норме понашања и вредности у васпитној групи. Активираће потенцијале сваког васпитаника, тако да ће свако од њих дати свој допринос у оквиру својих могућности. Развијаће добру комуникацију међу васпитаницима. Под утицајем групних норми и искустава васпитаника, васпитаници ће мењати своје понашање, ставове и мишљења много брже него да су изван групе. Васпитачи ће се трудити да имају родитељски приступ према сваком васпитанику, да они стекну сигурност и да група функционише као једна већа породица, помагаће им у изради домаћих задатака, учиће их како треба учити и формирати радне навике.

На групним састанцима који су основни организациони облици на којима се реализују наведени задаци третираће се следећа питања:

- Значај другарства,
- Васпитна група као већа породица,
- Како се опходити према новом васпитанику,
- Однос према личној и друштвеној имовини,
- Разговор о штетности пушења и алкохола,
- Разговор о дрогама (штетност и последице),
- Штетност удисања лепка и бронзе,
- Штетност узимања психофармаколошке терапије у комбинацији са алкохолом,
- Како треба учити,
- Критички осврт на рад у групи,
- Одржавање дате речи,

- Штедња школског прибора и чување књига,
- Утицај бољих ученика и помоћ слабијима,
- Како се понашати у позоришту или биоскопу,
- Како се понашати према родитељима, фамилији,
- Како одржавати хигијену уопште,
- Како се понашати у трпезарији за време obroка,
- Намештање кревета и сређивање стамбене јединице,
- Зашто бежимо из Завода?,
- Дужност групног старешине и хигијеничара,
- Крађа, вршење кривичних дела и њихове последице,
- До чега доводи коцкање,
- Промене и приступ супротном полу у пубертету,
- Како се понашати за време зимског и летњег распуста,
- Како се владати и понашати на Бабином зубу,
- Здравствено просвећивање,
- Бежање са наставе и из Завода,
- Поштовање кућног реда,
- Значај здраве животне средине.

2. Индивидуални рад

Индивидуални рад је најважнији облик рада, јер се на овај начин остварују задаци и циљеви васпитања који не могу да се на свеобухватан начин обухвате групним радом. Овакав облик рада је најпогоднији за откривање емоција, ставова, вредности, жеља, особина, склоности и унутрашњих проблема васпитаника. Циљ индивидуалног рада је да се васпитаницима пружи помоћ у савлађивању наставног градива, код њих је потребно формирати позитивну мотивацију за учење и ослободити потенцијалне способности сваког појединачног васпитаника. Индивидуални рад је прилика да се сваком васпитанику посвети потребна пажња, да се поразговара са њим. Кроз индивидуалне разговоре васпитаници доста тога кажу о себи што не би рекли у већој или мањој групи, а онда је рад са њима много лакши. Оваквим разговорима могу се открити узроци апатије код васпитаника, нетрпељивости, агресивности, потиштености и решити многе конфликтне ситуације. Корисници установе имају потребу да се са њима разговара, да буду саслушани, да им се пружи одређена пажња, јер то у породици нису имали, траже лепу реч, нежност и љубав. У 2026.год. са васпитаницима ће се конкретно радити на:

- Пружању помоћи у савлађивању градива и отклањању празнина у знању,
- Контролисању редовности похађања наставе сваког васпитаника,
- Решавању и тражењу узрока бекстава из Завода,
- Усвајању естетских, хигијенских, културних и моралних навика,
- Санирању негативне поведљивости и негативних облика понашања са пружањем модела за идентификацију,
- Коришћењу превасходно похвала и награда, а понекад применити и рестриктивне мере уколико ће то позитивно деловати на одређеног васпитаника.

3. Рад на побољшању успеха у школи

Сваког дана организовати часове учења ради савладавања наставног градива. Уколико појединим ученицима не одговара групни начин рада, омогућити самостално учење у посебној просторији. Стварати осећање одговорности, савесности у обављању радних задатака и

подстицати самосталност у учењу. Уважавати индивидуалне разлике у способностима за учење, слабијим ученицима давати лакше задатке како би остварили успех и отклањати тешкоће у учењу (ако их има). Ако дете има афинитета за неки предмет треба му омогућити да искаже своје способности. Часови учења треба да трају два школска часа, а за лако ментално недовољно развијену децу један школски час. Обавезно користити краће одморе, јер ова популација деце нема стрпљења за дужи непрекидан рад.

4. Организација слободних активности и разонода васпитаника у слободно време

Код правилног организовања слободних активности потребно је сагледати интересовања сваког васпитаника, проценити његове могућности и способности и у складу са тим укључити у одговарајућу активност. Током 2026.год. трудићемо се да побољшамо организацију и реализацију слободних активности, по жељи корисника, с обзиром да активности у неколико претходних година нису биле на задовољавајућем нивоу, као и недовољно добро структурисање слободног времена корисника. Углавном су боље организоване конкретне спортске активности и кампови, летњи и зимски камп, повремено ликовне радионице али структурисано слободно време није на адекватном нивоу, тако да се деци даје превише слободног времена, досађују се и кроз досаду имају времена за многобројне непримерене договоре и активности, не ретко и за организована бекства са чињењем кривичних дела. Дечије активности често нису у складу са планом активности васпитача, већ су по нахођењу од тренутка до тренутка, најчешће из разлога што неколико последњих генерација корисника уопште није заинтересовано за било какве активности, сем за мобилни телефон и искључиво задовољавање личних потреба.

У оквиру организације слободних активности биће обухваћене и спортске дисциплине: фудбал, кошарка, стони тенис, пикадо, шах, пецање и друге спортске игре, које су иначе боље организоване од структурисаног слободног времена. Према склоностима и интересовању корисника, требало би да васпитачи, поготово васпитачи стручни сарадници, професори физичке културе, најпре формирају секције и омогуће сваком васпитанику да буде члан неке секције, према својим интересовањима, као што је било у претходним годинама, када је постојао већи број секција. Обавезно организовати такмичења кроз заводске и школске секције, самим тим развијати такмичарски дух и уважавати фер плеј, стимулисати смисао за колективну игру и поштовати правила игре и друге такмичаре. Потребно је чешће организовати групно гледање ТВ програма, кроз усмеравање на едукативне садржаје, уз присуство стручних радника/сарадника, како би се корисници правилно усмеравали. У неформалним разговорима анализирати садржај гледаног материјала и указивати на његове негативне и позитивне стране. Организовати одласке у биоскоп, позориште и посете музеју, као и излете до Бањице, базена и околних излетишта. Организовати прославу празника и рођендана корисника. Добро организовано слободно време има велику улогу у превентиви и ресоцијализацији васпитаника. Кроз физичко васпитање лакше се савладава љутња, бес, отклањају непријатне емоције и постиже душевни мир и равнотежа. Младима је неопходна релаксација, јер су они у садашње време изложени разноврсним стресовима, негативним утицајима што код њих изазива разна непријатна осећања, неспокојство и несигурност. Спорт позитивно делује на васпитанике, кроз спортске активности развија се осећај заједништва, спорт доприноси смањењу агресивности и опште напетости код корисника, на овај начин се подиже праг толеранције на фрустрације и редукује преступништво младих.

Значајна улога у оквиру слободних активности ће бити реализација донаторског зимског и летњег кампа у организацији ПИНК компаније, ако наша установа буде део ове организације. Позитивне аспекте у понашању корисника имају и активности скијање и пливање, организовани

на локалном нивоу, на базену Бањица и Старој планини, у пратњи и уз помоћ стручних радника/сарадника установе као инструктора и помагача у учењу ових вештина.

Социјално - заштитна делатност

Сваком кориснику је потребно обезбедити збрињавање, /смештај, исхрану, негу/ васпитање, образовање, здравствену заштиту и правну сигурност. Неопходно је перманентно подизање квалитета живота деце и квалитета услуга које ова установа треба да пружа, а у циљу стварања услова за правилан раст и развој деце, као што су: подизање квалитета услуга кроз правилну, квалитетну и разноврсну исхрану, потребну гардеробу, кроз пријатнији амбијент у Заводу, топлију атмосферу пуну љубави, пажње, бриге и толеранције. Стимулисаће се што веће ангажовање корисника у реализацији ових мера и активности, како би они сами савладали одређене животне вештине и што боље се припремили за самостални живот.

Све ове услове је битно остварити, првенствено због квалитета живота корисника али и због достизања и одржавања стандарда за лиценцирање установе. Установа је поднела захтев за лиценцирање услуге, 17.05.2016.год., пре десет година, са комплетном документацијом. Лиценцу још нисмо добили, а све услове и захтеве је установа тада испунила.

Превентивне мере здравствене заштите

Установа нема признатог здравственог радника те се због хитног предузимања мера на здравственој заштити ове деце често јављају проблеми, које запослени у установи решавају захваљујући дугогодишњој сарадњи са Здравственим центром у Књажевцу.

Здравствена заштита у 2026.год. у Заводу реализоваће се кроз: периодична предавања о заразним и другим болестима, систематске прегледе, предузимање превентивних хигијенских мера, праћење и контролу личне хигијене и хигијене стамбених једница, трпезарије и заједничког простора, као и кроз предавања и едукације о здравим стилевима живота, као и до сада.

У сарадњи са изабраном епидемиолошком службом, редовно ће се вршити дезинфекција, дезинсекција и дератизација простора, прскање од змија, бува и крпеља, а све у циљу спречавања појава заразних и других обољења. Редовно ће се вршити контрола хране код Института за јавно здравље Зајечар. О квалитету и правилном протоку хране бринуће ХАСАП тим, који је успостављен 2013.год.

У садашњој популацији корисника има одређени број корисника који су активни конзументи дрога и других психоактивних супстанци, има и оних који повремено употребљавају ове супстанце, тако да се, стручни радници брину о томе, разговарају са децом, воде их на прегледе код психијатра, а у случају сумње врши се редовно тестирање на психоактивне супстанце (уз сагласност надлежног ЦСР-а).

У циљу здравствене заштите корисника реализоваће се, као и претходних година, систематски и стоматолошки прегледи и вакцинација корисника у скалду са недостајућим вакцинама. Новопримљени корисници ће бити вакцинисани ХПВ вакцином уз сагласност ЦСР.

Здравствена заштита се остварује у сарадњи са Здравственим центром у Књажевцу, а по потреби и са специјалистичким клиникама ван места (дечије специјалистичке клинике, Институт за ментално здравље у Нишу, Институт за ментално здравље у Београду, итд). Постоји потреба за признавањем здравственог радника у установи.

Завод се у потпуности финансира из буџета РС, те је увођење нових служби и услуга у складу са потребама корисника у оквиру локалне самоуправе, у установе искључиво везано са потребама и могућностима ресорног министарства. Простор у Заводу који се не користи је могуће прилагодити са незнатним улагањима за реализацију и других услуга социјалне заштите које су од значаја и потреба министарства, с обзиром да је установа на одличном месту.

Приоритети установе на пољу организационог плана, савладавања обима посла, усклађивања радног времена са бројем стручних радника/сарадника, узимајући у обзир скраћено радно време по Акту о процени ризика, а на основу Посебног колективног уговора за социјалну заштиту се свде на то, да је неопходно да установа има довољно ангажованих запослених у сваком сектору, с обзиром да имамо 6 радника мање по систематизацији, како би се несметано одвијао рад и како би услуга заводског третмана била на задовољавајућем нивоу, узимајући у обзир потребе и права корисника али и константан рад на развијању и стицању особина које мотивишу кориснике да испуњавају и обавезе које васпитно образовни третман налаже. Третман и организација посла не могу да се реализују у потпуности ако установа нема довољан број запослених. Када установа има довољан број запослених могу да се организационо покрију несметано сви викенди, празници, годишњи одмори, боловања, реализација предвиђених програмских активности и рад у установи у три смене и самим тим рад са корисницима би био на вишем нивоу. Важан приоритет и основа за унапређење рада са корисницима би била додатна едукација запослених у делу савладавања терапеутских третмана из области рада са децом са поремећајима у понашању, која су на смештају у нашој установи, што тренутно мањка установи.

ПЛАН СТРУЧНОГ УСАВРШАВАЊА ЗАПОСЛЕНИХ

Установа има израђен План обуке запослених за 2026.год., заведен под бр. 560-59-03, од 16.01.2026.год., који је саставни део Програма рада установе, заведеног под бр. 560-60-03, од 16.01.2026.год..

Имајући у виду пораст броја корисника који испољавају све сложеније симптоме у понашању (вишеструки поремећаји), којима је потребан високо специјализован третман, планирамо наставак сарадње са Републичким заводом за социјалну заштиту и на тај начин желимо да омогућимо реализацију едукација стручних радника запослених у нашој установи, које су потребне ради ефикаснијег решавања актуелних проблема.

Неопходно је константно доедуковање стручних радника на плану:

- Подршка развоју животних вештина за социјалну интеграцију младих;
- Усавршавања вештина планирања и програмирања васпитног рада у заштити вишеструко ометене деце-злостављане и занемарене;
- Усавршавање вештина за рад са корисницима који имају примаран проблем са емоционалним поремећајима, сметњама у развоју, контролом беса, агресивним понашањем, вршњачким злостављањем;
- Едукација свих запослених за рад са овом врстом корисника.

Поред едукација за стручне раднике/сараднике, неопходне су и едукације из правних и финансијских области, за системе ИСКРА, СПИРИ, ФУК, ЈИСУЗС, из области БЗР и ППЗ,

информација од значаја, етике и интегритета, родне равноправности, едукације запослених о међуљудским односима, комуникацији и толеранцији.

Сви стручни радници имају важеће основне или обновљене лиценце за рад у социјалној заштити, са обавезом, да за период трајања лиценце, у трајању од 6 година, морају да сакупе 120 бодова. Бодове за одржавање лиценце запослени морају сваке године да изнова стичу, план је, да се и у 2026.год. реализује бар један акредитовани програм у установи, поред акредитованих програма у другим градовима, редовних семинара, вебинара, округлих столова и стручних скупова, како би запослени добили потребне бодове за одржавање лиценце, како би подигли професионалне компетенције али и ниво и квалитет пружања услуге, у складу са смањеним финансијским могућностима установе на основу усвојеног ФП установе за 2026.год..

План обуке за 2026.год. је обиман, установа неће моћи да реализује све жељене едукације из разлога недостатка финансијских средстава али ће настојати да запослени похађају едукације и битне скупове, физичким присуством или путем вебинара, из области значајних за унапређење и побољшање ефеката у раду, узимајући у обзир специфичну категорију корисника које установа има на смештају. Планом обуке су предвиђене и обуке за остале запослене из области њиховог описа рада, имајући у виду не само потребу за стицањем бодова већ и потребу за стицањем знања и вештина потребних за унапређење услуге коју пружамо.

ПЛАНИРАНЕ ПРОГРАМСКЕ И ПРОЈЕКТНЕ АКТИВНОСТИ

Установа нема пројекат који је у процесу реализације.

ПЛАНИРАНЕ ИНВЕСТИЦИОНЕ АКТИВНОСТИ

Завод је био комплетно опремљен у складу са нормативима 1979.године, када је изграђен и усељен по тадашњим стандардима. Од тада до 2009.год., није било инвестиција за набавку опреме, од када се стање постепено поправља, улаже се у простор за боравак деце и запослених, простор је опремљен адекватном опремом и намештајем и оплемењен ситницама које живот чине лепшим. Без обзира на задовољавајуће опремљени простор, у складу са стандардима, структура деце је таква, да константно морамо да радимо на уређењу простора, кречењу, реновирању намештаја, како бисмо задовољили потребе деце и достигли стандарде за лиценцирање установе. Иако је простор био адекватно опремљен за лиценцирање установе 2016.год., у последњих 5-6 година нису рађена већа инвестициона улагања, све што је уложено је почело да се руинира, тако да уређење простора мора бити константно.

За несметано функционисање установе у програмском периоду потребно је да се набави недостајућа опрема и да се изведу следећи радови, који нису реализовани у претходном периоду, из разлога ограничених финансијских средстава, а од великог су значаја за боље функционисање установе:

1.- Замена подова у простору у коме бораве корисници, подови су обложени ламинатом који су корисници оштетили, тако да простор не делује пристојно за боравак корисника. Током инспекцијског надзора ресорног министарства од пре неколико година и инспекције санитарног инспектора, добили смо препоруке за замену постојећих подова, с обзиром да су постојећи

подови оштећени, а ради функционалности простора и достизања стандарда. Препоруке су, да се уграде ПВЦ подови ради лакшег одржавања хигијене простора.

2.- Константни прегледи (редовни и ванредни) и замена електро, водоводне и канализационе инсталације су активности које се редовно реализују, као и редовно сервисирање система централног грејања. Редовно се врше мерења и обуке из области БЗР и ППЗ. Наведене активности и мерења ће бити спровођене и у 2026.години.

3.- Израда и замена унутрашњих врата у стамбеном простору корисника. Корисници су постојећа врата потпуно оштетили, услед наступа агресије, врата су санирана лепљењем закрпа на поломљеним деловима али су ломови константни. Такође смо добили препоруке и за ову врсту радова, од инспекцијског надзора ресорног министарства и инспекције санитарног инспектора да заменимо постојећа врата, новим, чвршћим, безбедним, адекватним. Замена је неопходна из разлога што су стара поломљена врата и небезбедна за кориснике, тамо где су ломови су и оштре ивице, које су могући узрочник повређивања корисника. Поједина врата на канцеларијама запослених нису мењана од изградње установе, њихова сигурност није на завидном нивоу, те је неопходно и обезбедити канцеларије запослених уградњом нових сигурнијих и чвршћих врата. Неопходна је и замена самих улазних врата, с обзиром да су их корисници у потпуности довели до нефункционалности и тешког затварања. Потребно је да врата која се уграђују буду чврста, како би дуже време одолевала лому и кваровима. Током претходне године и пре 5 година је у два корака измењена столарија на згради, тако да је остало да се замене и унутрашња врата, као би установа достигла задате стандарде за пружање услуге и како бисмо обезбедили пријатно окружење корисницима. Уградња ПВЦ столарије је подигла енергетску ефикасност на завидном нивоу, простор код корисника и у канцеларијама је знатно топлији у зимском периоду.

4.- Куповина једног путничког комби возила је планирана за претходне године и није реализована, тако да би у 2026.год., било добро да се реализује наведена набавка. Установа је подносила документацију код Министарства правде по основу јавног конкурса за доделу средстава прикупљених по основу одлагања кривичног гоњења али нисмо успешно прошли на конкурс. Путничко комби возило је неопходно установи за реализацију програмских активности и превозење корисника и запослених.

5.- Планирана је и активност потпуне репарације гориника за грејање, марке Weishaupt, као бисмо имали горионик у резерви, с обзиром да је један горионик стар педесетак година, од изградње зграде, често се квари и потребна му је замена. Ова врста услуге ће бити превенција, да установа буде безбедна по питању грејања зграде у предстојећој грејној сезони и како се не би издвајала већа средства за куповину целог котла за грејање.

Завод за васпитање деце и омладине у 2026.год. не може да планира набавку основних средстава и капитална и инвестициона улагања, без обзира што је то потреба установе, због ограниченог буџета и предлога Финансијског плана установе за 2026.год.. За реализацију и набавку основних средстава, капитална и инвестициона улагања потребна је сагласност ресорног министарства и обезбеђивање финансијских средстава. Текуће одржавање ће бити у делу хитних интервенција и санирања насталих проблема за несметан рад установе, као и у делу уређења простора.

Материјални трошкови који ће биће реализовани у складу са могућностима у оквиру редовног пословања су:

- Излет за Први мај 2026.год., као и сви излети током 2026.год. предвиђени планом рада стручних радника/сарадника и Програмом рада установе, до оближњих излетишта;
- Обележавање дана Завода, у мају 2026.год., крсне славе установе Св. Никола;

- Прослава мале матуре, маја/јуна 2026.год. са ученицима основне школе Каплар из Књажевца или самостално;
- За време летњег распуста организовани одлазак деце на базен и околна излетишта-купалишта на Бањици, Бараници и Тимоку;
- Набавка књига и комплетног школског прибора за почетак школске године;
- Екскурзија у сарадњи са основном школом Младост, по програму рада школе;
- Редовно праћење филмских остварења, позоришних представа и осталих културно забавних манифестација током године;
- Континуирано опремање деце потребном сезонском одећом, обућом, средствима за хигијену и свом потребном опремом;
- ЗИМОВАЊЕ и ЛЕТОВАЊЕ корисника у организацији ПИНК КОМПАНИЈЕ;
- Организовано одвођење корисника на Стару планину ради реализације зимских спортова, скијање, санкање и др..., узимајући у обзир да установа има обезбеђену опрему за скијање за све кориснике, а обезбеђујемо и бесплатне ски-пасеве од Скијалишта Србије;
- Реализација обука, семинара и вебинара за запослене.

ФИНАНСИЈСКИ ПЛАН

Установа има израђен и усвојен ФП установе за 2026.год., усвојен је од стране Управног одбора, заведен под бр.: 560-18/1-05, од 09.01.2026.год.. ФП је у складу са законом којим се уређује буџетски систем и одобреним апропријацијама за предвиђене намене и по изворима средстава за обављање делатности установе за буџетску годину. ФП је саставни део Програма рада установе за 2026. годину.

ПЛАН РАЗВОЈА НОВИХ УСЛУГА

Имајући у виду реформу система социјалне заштите која је неколико година у току, трансформације установа социјалне заштите за смештај деце и омладине, као и непостојање специјализоване социо-здравствене услуге за децу и младе са вишеструким сметњама и децу и младе са поремећајем у понашању до и преко 14 година, уколико су то и потребе државе, сматрамо да овај Завод може да пружа и овакву услугу, јер располаже просторним капацитетима, а кадровске капацитете је потребно додатно обезбедити, с обзиром да установа нема ангазоване медицинске раднике, нити обезбеђење. Завод за васпитање деце и омладине низ година прима на смештају и децу са вишеструким сметњама. Ради се о деци која су, поред примарног поремећаја у понашању, истовремено и лако ментално недовољно развијена /ЛМНР/, а поред тога је, већи број ове деце пре смештаја у установу лечен у психијатријским установама, болнички или амбулантно, са дијагнозама и преписаним терапијама, иначе су деца основношколског узраста оба пола, тако да је добар правац развоја ове установе (уз упошљавање кадра који недостаје), у складу са потребама и стратегијом развоја ресорног министарства, збрињавање ове категорије деце, као и до сада. Потреба за даљим лечењем ове деце постоји и након смештаја у установу, уз појачани надзор, специјалистичке контроле у месту или ван места седишта установе и примену медикаментозне терапије. Тенденција пријема такве деце је, у последњих неколико година била у

порасту, сада је на смештају више од 60% деце са вишеструким сметњама, те је социо-здравствена услуга један од могућих облика трансформације установе.

Како се Завод у потпуности финансира са буџета, сматрамо да је трансформација установе искључиво везана за потребе и могућности ресорног министарства.

Простор у Заводу који се не користи је могуће прилагодити са незнатним улагањима за реализацију и других услуга социјалне заштите које су од значаја и потреба министарства, с обзиром да је установа на одличном месту.

Поред овог објекта Завод има још један објекат површине 250 м², где се налази службени стан наменски грађен за домара и једна гарсоњера. Од 2004.год., овај објекат није у функцији, јер је оштећен због дугогодишњег прокишњавања и на њему треба извршити препокривање равнoг крова и делимично реновирање. Овај стамбени простор је одличан за услуге из области социјалне заштите, као на пример „Становање уз подршку“ за децу која излазе из система социјалне заштите и потребна им је додатна помоћ у осамостаљивању.

Завод ће и даље радити на што квалитетнијем остваривању збрињавања, васпитања, образовања, социјалне и здравствене заштите и повратка у примарну средину корисника. Од надлежног Министарства и новоименованог Управног и Надзорног одбора очекује се пуна подршка како би се рад Завода подигао на виши ниво и како би задовољство корисника услугом било на одговарајућем нивоу.

Овлашћени предлагач
ВД Директора,

МП

ПРЕДСЕДНИЦА УПРАВНОГ ОДБОРА

Весна Петровић, проф.

Адама Драгана Станисављевић